

Uchwała Nr 143
Komitetu Monitorującego
Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027
z 11 lutego 2026 r.

w sprawie zmian w Interwencji I.14.4 Wsparcie gospodarstw demonstracyjnych moduł 2 Wzmocnienie bazy gospodarstw demonstracyjnych Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

Zgodnie z art. 124 ust. 4 lit. d rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającym przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającym rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013, Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 uchwala, co następuje:

§ 1.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 pozytywnie opiniuje zmiany w Interwencji I.14.4 Wsparcie gospodarstw demonstracyjnych moduł 2 Wzmocnienie bazy gospodarstw demonstracyjnych Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, zawarte w załączniku do uchwały.

§ 2.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania stosownych zmian w Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, będących bezpośrednią konsekwencją procedury dokonania zmian określonych w § 1.

§ 3.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania zmian Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej zawartych w załączniku do uchwały, w wyniku uzgodnień z Komisją Europejską.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem przyjęcia.

Stefan Krajewski

Przewodniczący
Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla
Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

Rodzaj zmiany:

Zmiana formy przyznawanej pomocy

Proponowana zmiana PS WPR 2023-2027 (Zaznaczono w trybie rejestracji zmian)

7. Forma i stawka wsparcia/kwoty/metody obliczeniowe (...)

Forma wsparcia

x Dotacja

☐ Instrument finansowy

Rodzaj płatności

x zwrot kosztów kwalifikowalnych rzeczywiście poniesionych przez beneficjenta

☐ koszty jednostkowe

x płatności ryczałtowe

☐ finansowanie według stawek ryczałtowych

Moduł 2

~~Płatność ryczałtowa (art. 83 ust. 1 lit c rozporządzenia w sprawie planu WPR), ustalona zgodnie z art. 83 ust. 2 lit. a (i) rozporządzenia w sprawie planu WPR.~~

~~Płatność ryczałtowa została ustalona na dwóch poziomach:~~

~~1. 17 000 PLN w przypadku doposażenia gospodarstwa, nieobejmującego inwestycji o charakterze budowlanym;~~

~~2. 49 500 PLN w przypadku doposażenia gospodarstwa obejmującego inwestycje o charakterze budowlanym.~~

~~Płatność ryczałtowa może być aktualizowana przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w kolejnych latach wdrażania Planu.~~

~~W okresie programowania maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi i na jedno gospodarstwo nie może przekroczyć:~~

~~1) w ramach operacji nieobejmujących inwestycji o charakterze budowlanym:~~

- ~~– 38 000 zł – w przypadku kosztów doposażenia gospodarstwa demonstracyjnego prowadzącego produkcję roślinną;~~
- ~~– 49 000 zł – w przypadku kosztów doposażenia gospodarstwa demonstracyjnego prowadzącego produkcję zwierzęcą;~~

~~2) w ramach operacji obejmujących inwestycje o charakterze budowlanym:~~

- ~~– 91 000 79 000 zł - w przypadku kosztów doposażenia gospodarstwa demonstracyjnego prowadzącego produkcję roślinną;~~
- ~~– 121 109 000 zł – w przypadku kosztów doposażenia gospodarstwa demonstracyjnego prowadzącego produkcję zwierzęcą.~~

~~Intensywność pomocy: do 100% kosztów kwalifikowalnych operacji.~~

(...)

12 „Planowane kwoty jednostkowe – definicja”

14_4_2 - Wsparcie gospodarstw demonstracyjnych- moduł 2

„Przez "activity" rozumie się 1 doposażone gospodarstwo demonstracyjne.

Wysokość jednostkowych kwot wsparcia ustalona została w oparciu o wyniki analizy przeprowadzonej przez Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy. Wysokość jednostkowych kwot wsparcia została określona w oparciu o wyniki prac panelu ekspertów, pozwalających na określenie „modelowych” kosztów wsparcia w przypadku doposażenia gospodarstwa demonstracyjnego w czterech dwóch wariantach:

- doposażenia gospodarstwa, nie obejmującego inwestycji o charakterze budowlanym (odrębnie dla produkcji roślinnej i zwierzęcej);

- doposażenia gospodarstwa obejmującego inwestycje o charakterze budowlanym (odrębnie dla produkcji roślinnej i zwierzęcej).

Stawki rynkowe dla poszczególnych elementów kosztów ustalone zostały na podstawie zapytań ofertowych, wyceny metodą skorygowanej ceny średniej, wykorzystującą zestaw porównywalnych ofert rynkowych pozyskanych z kwerendy stron internetowych oraz uzupełnionych zapytań telefonicznych. Zakres rzeczowy i minimalne wymagania techniczne definiowano w oparciu o jednolitą listę ze specyfikacją oraz informacje o typowych potrzebach doposażeniowych i poziomach nakładów. Wyceny prowadzono z rozróżnieniem rodzaju operacji (bez oraz z komponentem budowlanym) oraz z uwzględnieniem specyfiki gospodarstw o profilu roślinnym i zwierzęcym. Koszty prac i usług szacowano według stawek rynkowych ustalonych na podstawie przeglądu ofert oraz danych płacowych, a czasochłonność określano z wykorzystaniem ustandaryzowanych założeń dotyczących zakresu i organizacji prac.

Zebrane dane cenowe poddano harmonizacji: każdą pozycję dopasowano do wspólnej specyfikacji parametrów i przeliczono do porównywalnych jednostek (np. sztuka, komplet, m², roboczogodzina). Do wartości bazowych doliczono typowe koszty niezbędne do osiągnięcia pełnej funkcjonalności, takie jak transport, montaż czy konfiguracja, zgodnie z praktyką rynkową i standardami realizacyjnymi. w przypadku stawek jednostkowych na usługi budowlane wykorzystany został obowiązujący standard wykonywania kosztorysów – Polski Standard Kosztorysowania Robót Budowlanych.”

Wysokość maksymalnych kwot kosztów kwalifikowalnych, przy zastosowaniu rozliczenia w formie refundacji, ustalona została przy uwzględnieniu specyfiki różnych typów gospodarstw demonstracyjnych (produkcja roślinna i produkcja zwierzęca) oraz w podziale na operacje nieobjmujące inwestycji o charakterze budowlanym i obejmujące inwestycje o charakterze budowlanym. Powyższego określenia dokonał Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy (IERiGŻ-PIB). IERiGŻ-PIB dokonał tego na podstawie opracowanego przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie zakresu rzeczowego wsparcia w ramach interwencji I.14.4.2. IERiGŻ-PIB w ekspertyzie wskazał maksymalne kwoty możliwe do refundacji w tej interwencji. Stosowne ekspertyzy mogą być ponawiane, w zależności od liczby naborów oraz zmian cen na rynku”.

1. Uzasadnienie proponowanej zmiany:

W obecnym brzmieniu opisu interwencji I.14.4 Wsparcie gospodarstw demonstracyjnych moduł 2 Wzmocnienie bazy gospodarstw demonstracyjnych określona została wysokość płatności ryczałtowej na dwóch poziomach:

- 17 000 PLN - w przypadku doposażenia gospodarstwa, nieobejmującego inwestycji o charakterze budowlanym oraz
- 49 500 PLN - w przypadku doposażenia gospodarstwa obejmującego inwestycje o charakterze budowlanym.

W wyniku przeprowadzonej przez Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej Państwowy Instytut Badawczy (IERiGŻ – PIB) w ramach ekspertyzy z 2024 r. analizy zapotrzebowania gospodarstw demonstracyjnych, stwierdzono istotne rozbieżności między dotychczas wycenianą listą rzeczy i usług mających na celu doposażenie gospodarstw demonstracyjnych a rzeczywistymi potrzebami zgłaszanymi przez te gospodarstwa.

Analiza wykazała, że niektóre elementy, takie jak organizacja przebiegalni czy systemy dezynfekcji, bariery zabezpieczające, są potrzebne jedynie w części gospodarstw. Ustalono, że wynika to ze specyfiki poszczególnych gospodarstw – inne potrzeby zgłaszane są przez gospodarstwa zajmujące się produkcją roślinną, a inne przez te zajmujące się produkcją zwierzęcą. W związku z tym jednolita stawka dla obu grup gospodarstw jest niezasadna, co wskazuje na potrzebę zmiany założeń interwencji w tym zakresie w celu lepszego dostosowania wsparcia do rzeczywistych potrzeb beneficjentów. Wobec powyższego, w ww. ekspertyzie z 2024 r. wskazano, że stawka wyceniona w poprzednich ekspertyzach pozostaje aktualna, natomiast nową stawkę sugeruje się określić w ramach odrębnego zadania, przy uwzględnieniu specyfiki różnych typów gospodarstw demonstracyjnych. Zaproponowano uwzględnienie konieczności modyfikacji interwencji w tym zakresie w dalszych pracach nad założeniami do niej. Ponadto niezbędne jest dookreślenie specyfikacji urządzeń wycenianych w ramach ekspertyzy, tak aby można było uwzględnić minimalne wymagania techniczne zgodne ze wskazaniami MRiRW ustalonymi w oparciu o rzeczywiste zapotrzebowanie gospodarstw demonstracyjnych. Trudne jest także ustalenie takich stawek, które odzwierciedlałyby rzeczywiste potrzeby beneficjentów przy jednoczesnej ich racjonalizacji. Niniejsze wskazuje, że konieczna jest zmiana założeń ww. interwencji w tym zakresie poprzez zmianę sposobu rozliczania operacji za pomocą kwot ryczałtowych na rzecz refundacji, która lepiej dostosuje wsparcie do rzeczywistych potrzeb beneficjentów.

W związku z powyższym MRiRW w ramach umowy dotacji celowej na 2025 r. zlecił IERiGŻ – PIB określenie maksymalnych kwot kosztów kwalifikowalnych w przypadku zastosowania rozliczenia w formie refundacji, przy uwzględnieniu specyfiki różnych typów gospodarstw demonstracyjnych (produkcja roślinna i produkcja zwierzęca) oraz w podziale na operacje nieobejmujące inwestycji o charakterze budowlanym i obejmujące inwestycje o charakterze budowlanym. W ww. ekspertyzie, po zweryfikowaniu potrzeb gospodarstw w kierunku ich doposażenia w celu przyjęcia grup rolników i zbadaniu aktualnych cen rynkowych, IERiGŻ – PIB wskazał cztery maksymalne kwoty możliwe do refundacji w tej interwencji, tj.:

- 1) w ramach operacji nieobejmujących inwestycji o charakterze budowlanym maksymalna kwota refundacji wynosi:
 - a. 38 000 zł - w przypadku kosztów doposażenia gospodarstwa demonstracyjnego prowadzącego produkcję roślinną oraz

- b. 49 000 zł - w przypadku kosztów doposażenia gospodarstwa demonstracyjnego prowadzącego produkcję zwierzęcą;
- 2) w ramach operacji obejmujących inwestycje o charakterze budowlanym:
 - a. 79 000 zł - w przypadku kosztów doposażenia gospodarstwa demonstracyjnego prowadzącego produkcję roślinną oraz
 - b. 109 000 zł - w przypadku kosztów doposażenia gospodarstwa demonstracyjnego prowadzącego produkcję zwierzęcą.

2. Przepis zgodnie, z którym będzie dokonana zmiana:

Art. 119 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013.

3. Data konsultacji z Komitetem Monitorującym PS WPR 2023-2027:

29 stycznia – 6 lutego 2026 r.

4. Oczekiwany efekt wprowadzenia zmiany:

Maksymalna wysokość kosztów kwalifikowalnych będzie odzwierciedlała realne potrzeby gospodarstw demonstracyjnych w podziale na produkcję roślinną i zwierzęcą, przy jednoczesnym uwzględnieniu inwestycji o charakterze budowlanym i niebudowlanym.

5. Wpływ zmiany na cele i wskaźniki:

Proponowana zmiana nie ma wpływu na wartość wskaźników przypisanych do modułu 2 Interwencji I.14.4, ponieważ na etapie planowania wskaźników założono, że do wyliczenia wskaźnika R1 zastosowana zostanie kwota maksymalnego wsparcia w tej interwencji, tj. 49 500 zł (płatność ryczałtowa w przypadku doposażenia gospodarstwa obejmującego inwestycje o charakterze budowlanym). Przy tym założeniu pozwalało to na objęcie wsparciem około 108 rolników prowadzących gospodarstwa demonstracyjne. Po zmianie formy dotacji na refundację, do wyliczenia wskaźnika R1 przyjęto, że w ramach operacji nieobjmujących inwestycji o charakterze budowlanym złożonych zostanie 70% wniosków o przyznanie pomocy (średnia wysokość wsparcia to 43 500 zł), a w ramach operacji obejmujących inwestycje o charakterze budowlanym - 30% (średnia wysokość wsparcia to 106 000 zł). Uwzględniając ww. założenia wskaźnik R1 nie uległ znaczącej zmianie i wynosi 103 rolników prowadzących gospodarstwa demonstracyjne.

6. Wpływ na plan finansowy PS WPR:

Proponowana zmiana nie ma wpływu na planowaną wysokość kwoty jednostkowej i wysokość wskaźników przypisanych do modułu 2 Interwencji I.14.4. Zmiana nie ma wpływu na łączną wysokość alokacji na interwencję w planie finansowym PS WPR.